

Ἰουδας, ὡς εἰκονίζεται ἐν τῷ θαυμασίῳ Μυστικῷ Δείπνῳ τοῦ Λεονάρδου Βιγκίου, ἐνδεδυμένος κίτρινα καὶ κρατῶν βελάντιον εἰς τὰς χεῖρας. Μετ' αὐτοὺς σταυροὶ, σημαῖαι, ἅγια λείψανα, εἰκόνες, ἀγάλματα, μοναχοὶ, καὶ μοναχαὶ παντὸς σχήματος καὶ παντὸς χρώματος· Δομινικανοὶ, Φραγκισκανοὶ, Καπουσίνοι, Σαρταῖοι, λευκοὶ, φαιοὶ, μέλανες, ὑποδημένοι, ἀνυπόδητοι, ἀδελφοὶ τοῦ Ἐλέους, θυγατέρες τῶν Παθῶν, Καρμηλιτίδες, τέλος πάντα τὰ τάγματα ὅσα ἡ εὐσεβὴς Ἰσπανία καὶ ἡ πολύτροπος Ἰταλία συνέστησαν πρὸς μείζονα τῆς Ἐκκλησίας δόξαν. Ἄλλ' ἰδοὺ οἱ ἀληθεῖς ἠγεμόνες τῆς γῆς, ἂν καὶ ἡ βασιλεία αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· ἰδοὺ οἱ ἐπίσκοποι καὶ οἱ ἀρχιεπίσκοποι τῆς Τοσκάνης, οἵτινες, ὡς σατράπαι Πέρσαι ὑπὸ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων κεκαλυμμένοι, παρίστανται εἰς τὰ Πάθη τοῦ κήρυκος τῆς ταπεινοφροσύνης. «Ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.» Ἰδοὺ κατῴπιν τὸ στερέωμα βαδίζον ἐπὶ τῆς γῆς. Πόσοι ἀστέρες ἐπὶ στηθῶν ἄτινα οὐδὲν ἔχουσι θεῖον! εἶναι οἱ μεγάλοι, οἱ εὐτυχεῖς τοῦ κόσμου τούτου, οἱ κατάρτοι ἐν τῷ ἄλλῳ. «Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος βραφίδος διελθεῖν, ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εἰσελθεῖν».

Ἡ σκηνὴ ἀλλάσσει καὶ πάλιν. Εἶμεθα εἰς τὴν τελευταίαν εἰκόνα τοῦ ζωντανοῦ τούτου παναράματος· ἀποτελοῦσιν αὐτὴν οἱ ἐν τῷ χριστιανικῷ δράματι πρωτεύσαντες. Βαίνουνσι βραδέως, ὄχθοι, πνευστιῶνες, κατάκοποι. Προηγείται ὁ Χριστὸς ἀκανθοστεφής καὶ μόλις σύρων τὸ βάρος παμμεγέθους σταυροῦ· τὸ μέτωπόν του ἀποστάζει ἰδρώτα καὶ αἷμα· αἱ δὲ χεῖρες καὶ οἱ πόδες του φέρουσι στίγματα. Παρ' αὐτὸν βαδίζουσιν οἱ δύο λησταί, τὰς χεῖρας ὕψισθεν διὰ χονδρῶν σχοινίων δεδεμένους ἔχοντες. Ἐπονται οἱ γραμματεῖς, οἱ Φαρισαῖοι, οἱ ἀρχιερεῖς, οἱ ἄρχοντες τῆς Ρώμης, ἕκαστος φέρων τὸ οἰκεῖον αὐτῷ ἔνδυμα· Ἰδοὺ ὁ Ἄννας, ὁ Καϊάφας, ὁ Ἡρόδης, ὁ Πιλάτος· ἔτι δὲ καὶ ἡ περίφημος λεκάνη ἐν ἣ ὁ ἔντιμος ἀνθύπατος ἀπενίψατο τὰς χεῖρας. Τὴν συνοδίαν κλείουσι λεγεῶνες ἀγγέλων, ἀρχαγγέλων, στραφεῖμ, χερουβεῖμ, τέλος ὀλόκληρον τὸ διπλωματικὸν σῶμα τοῦ οὐρανοῦ. Ἀλλὰ λησμονῶ κατῴπι, τὸ ὅποιον συχνὰ λησμονεῖται, τὸν λαὸν, ὅστις ἵνα ἴδῃ καλλίτερα τὴν λιτανεῖαν, τρέχει ἐξ ὀπίσω αὐτῆς, καταρώμενος τοὺς Ἑβραίους καὶ προσευχόμενος εἰς τὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ.

Ἄν δέδοται τῷ ἀνθρώπῳ νὰ παραστήσῃ ὅλην τὴν φρίκην τῶν Παθῶν καὶ τὴν αἰμοσταγῆ τῶν λεπτομερειῶν πραγματικότητα, τοῦτο πληρέστατα κατορθοῦται διὰ τῆς λιτανείας τοῦ Πράτου. Ἀπὸ πρωΐας ἡ πόλις ἅπασα φαίνεται πενθηφορούσα. Τὰ ὄχηματα δὲν περιφέρονται εἰς τὰς ὁδοὺς, οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν δὲν ἤχουσι, τὰ δημόσια ὠρολόγια δὲν σημαίνουσι πλέον τὴν ὥραν, διότι ἡ ὥρα τοῦ θανάτου ἐσήμανε. Οὐδεμία κραυγὴ, οὐδεὶς θόρυβος, οὐδεμία κινήσις προδίδει τὴν ταραχώδη ὑπαρξίν τῆς ζωῆς· τὸ πᾶν σιγᾷ, τὸ πᾶν ἥρεμῃ. Τὸ Πράτο ὁμοιάζει πόλιν νεκρᾶν, τὴν Πομπηῖαν ἢ τὸ Ἡράκλειον. Ἐπειτα, τὸ ἑσπέρας, ἀφῆνης ἡ πόλις ἅπασα φωτίζεται, ἀπαστράπτει ὡς ἐκ θαύματος· ἐπανερχεται εἰς τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἵνα θρηνήσῃ τὸν θάνατον τοῦ ζωὴν δώσαντος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα...

Ὁ ποικιλόχρους καὶ ποιικιλόσχημος ἐκεῖνος κόσμος, ὁ σοβαρῶς καὶ ἐν κατανύξει βαδίζων ἐν μέσῳ τῆς φανταστικωτέρας τῶν τελετῶν, αἱ ἀναρίθμητοι δάδες αἱ νέφη καπνοῦ ἐκπέμπουσαι ἀπὸ τὰς ὑποτρεμούσας φλόγας των, αἱ νεκρικοὶ ψαλμωδία εἰς ἅς ἄντα ποκρίνονται αἱ θρηνώδεις τοῦ πλήθους προσευχαί, ἡ μουσικὴ ἥτις συμπλέκεται μετὰ τοῦ θλιβεροῦ καὶ διακοπτομένου κρότου τῶν πενθίμως ἠχούντων καὶ ἐνδεδυμένων τυμπάνων, πάντα ταῦτα συγινοῦσι, ἀφαρπάζουσι τὸν νοῦν καὶ πληροῦσι τὴν καρδίαν γλυκυτάτης μελαγχολίας. Ἡ ἀμφιβολία παύει πλέον, ἀλλ' ἔρχεται ἄρα γε ἡ πίστις; καὶ ὅμως ὤφειλε νὰ ὑπάρχῃ διότι πληροὶ τὰς καρδίας πάντῳ ἐκείνου τοῦ πλήθους, διότι τὸ πᾶν δεικνύει ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ θεότης πάσχει, κλονίζεται.

ΕΙΡΗΝΗΙΟΣ ΑΣΩΠΙΟΣ.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

Λύσις τοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ αἰνίγματος. 4. Ἡ λέξις ΣΙΩΠΗ.

ΑΙΝΙΓΜΑ Ε΄.

Εὐρίσκομ' ἐπὶ κεφαλῆς ἐγὼ τῶν ἀλίων
 Κ' ἐντὸς ἀκόμῃ βρίσκομαι αὐτῶν τῶν ἱερέων.
 Ἐπὶ τοῦ ἵππου κάθημαι, ἀλλ' ἐφιππος δὲν εἶμαι·
 Εὐρίσκομαι στὰ βέηματα πλὴν ζοῦς ἰχθὺς δὲν κεῖμαι.